KRUH

77
2024

BULLETIN STŘEDISKA VÝCHODOČESKÝCH SPISOVATELŮ

Z OBSAHU ČÍSLA:

SLATIŇANSKÉ VÝJEZDNÍ SETKÁNÍ

OCENĚNÍ VĚŘE KOPECKÉ

ILUSTRÁTORKA DANIELA JAVOŘÍKOVÁ

NOVÉ KNIHY NAŠICH ČLENŮ

SVČS

STŘEDISKO VÝCHODOČESKÝCH SPISOVATELŮ, Z. S.

OBSAH

Slovo úvodem
Jindřich Tošner (2)

Ilustrátorka čísla
Daniela Javoříková

Výjezdní zasedání
Slatiňanské setkání (24)

Světová literatura
Alex Schulman - Z popela (17)

Ocenění
Rytířský kříž Věře Kopecké (22)

Z tvorby členů:
Poezie – František Uher, ze sbírky Tvář tvaru/tvar tváře
Síla slov – Marcella Marboe (7)
Něco nového? - Lubomír Macháček (9)
Progresivní změna – Antonín Šlechta (12)
Tržní vztahy – Lubomír Macháček (14)
Nechci umřít – Pavel Pešát (31)
Poezie Jany Bednářové (34)
Básníci z knihy PINOT NOIR (38)

Informace členům
Zápis ze schůze výboru (40)

Ze života Střediska - aktivity našich členů (28)

Nové knihy našich členů (42)
Publicistika (44)

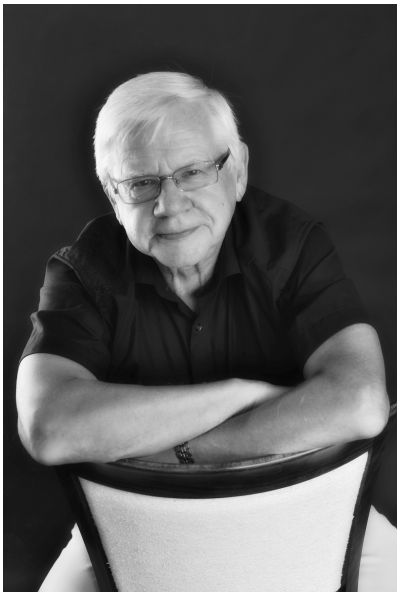
Foto Jana Černoše na titulní straně
z akce v Náchodě 4.května 2024.

TIRÁŽ:

KRUH, bulletin Střediska východočeských spisovatelů, z. s.
Ročník XX. – číslo 77 – září 2024
Uzávěrka příspěvků pro Kruh č. 78: 10. 10. 2024
Zveřejněné práce nejsou upravovány bez dohody s autorem.
Číslo vyšlo z předplatného členů a knihoven, které bulletin odebírají.
Tisk: Tribun EU s.r.o., Cejl 892/32, Brno 602 00

Slovo úvodem

Proč psát, když se nám nechce pást ani spát!

Jako gymnazista jsem postával před výkladem knihkupectví u hradeckého Grandu a snil o tom, že se knihy s mým jménem objeví za výlohou. Netušil jsem, že nestačí mít knihu vystavenou, ale že si ji musí také někdo koupit nebo alespoň přečíst. A tak se stalo. První básnická knížka byla na světě a s ní na mě vybafla naléhavá otázka: „No a co?“. Moje představa, že svou tvorbou očaruji více dívčích srdcí, se ukázala jako naivní. Básníky snad obdivovaly ženy v 19. století, teď už bývají na řadě jistější peníze. Básníci jsou pokládaní spíše za podivíny k praktickému životu nepoužitelní. Další otázky jsou nasnadě. Mám jít psát nebo natírat plot? Už netoužím po slávě, byť by jakákoliv byla. Na stranu psaní mě převážila potřeba udělat někomu radost, potěšení, poskytnout důvod k přemýšlení, sebereflexi. Přečtu-li si krásné texty Skácela, Holuba, Holana … zjistím, že mě uklidňují, povznášejí, dávají chuť do života. Kdyby Čapek, Hašek, Hrabal nebo Škvorecký natírali místo psaní plot, nikdy bych se nedostal do nirvány, kterou mně četba jejich románů způsobila. To je důvod proč bychom měli psát, malovat, skládat hudbu, tvořit. Nejde o naši slávu, ale radost jiných.

Důvodů, abychom se jen nepásli a nespali je víc. Jde také o národní identitu. Myslím na prozíravé buditele nejrůznějších malých národů a „národíčků“ (například Lužických Srbů), kteří se snaží zachovat jazyk, prodloužit historii. Zatím jsme na tom dobře, ale na jak dlouho?

A pak je tu ještě jedna důležitá, sobecká radost umělce: extáze z tvorby, hledání nového, neznámého, z poznání sebe sama. Úplné odevzdání se obrazu, básni, skladbě. Snaha vytvořit dílo, jak nejlépe umíme. Podobné stavy vzrušení jsem zažíval i při řešení vědeckých úkolů. Nejdříve v tichosti tajemných knihoven, později ve svitu obrazovky počítače s nekonečným internetem, zahrabán do informací pravdivých, lživých, matoucích, provokujících, hloupých.

V oblasti literatury už sice všechno napsal Shakespeare, ale nevěděl nic o cestě na měsíc, atomových elektrárnách nebo digitálním světě, ve kterém láska i nenávist utíká rychleji než dřív.

Umělecká díla jsou Šerpové, kteří nás provázejí cestou na soukromé Mount Everesty. Lidé jdoucí bez jejich pomoci zůstávají dole, v základním táboře, možná šťastní, ale nevědomí.

Iniciace dobra, dávání radosti, spokojenosti a klidu, naplňuje povinnost umělce tlumit zlo.

Tak tedy pišme, kresleme, kultivujme KRUH, ať dělá radost všem, kteří si ho přečtou. A můžeme si při tom i zpívat.

Jindřich Tošner

František UHER
HRANICE TOLERANCE

Pláže lidskosti doutnají jako podzemní ohně
planou němé sněhy a sténají popálené dlaně
placheé laně pokrytecky pustoší ploché pláně
prahory mezi lidmi skrývají roucho beránčí
Permanentně platí: S vlčicí se netančí

báseň ze sbírky Tvář tvaru / tvar tváře

Ilustrátorka čísla Daniela Javoříková

DANIELA JAVOŘÍKOVÁ (1950)

Vážený čtenáři,

ilustrátorka čísla 77, to je těžká věc, když neznám příspěvky, ke kterým by se mé ilustrace vázaly.

Tak mne napadlo, napsat stručné příběhy mých prací, které jsem se rozhodla vám ukázat. Konec konců i ony si zaslouží poznat názor někoho nezávislého.

Na pedagogické fakultě v Hradci Králové jsem se sama o sobě přesvědčila, že víc než práce u malířského stojanu mi jde takzvaná práce s materiálem. Nejvíc mne oslovil semestr keramiky. Kdo jednou ucítil, jak v jeho dlaních hlína ožívá, touží si ten pocit navodit znovu. Zajímalo mě, kde se děti dostanou k práci s hlínou a vznikla myšlenka soustředit se na mimotřídní a mimoškolní výchovu. Později jsem na toto téma napsala diplomovou práci a po absolvování našla své zaměstnání. Se skupinou spolužáků jsme dostali příležitost založit Městský dům (tehdy) pionýrů a mládeže Alfa v Pardubicích Polabinách. Myslím, že jsme činnost slavnostně zahájili 24. ledna 1975.

V roce1978 jsem dostala nabídku nastoupit na výtvarný obor katedry estetické výchovy na Institut PO SSM na Seč. Tam jsem se setkala se zařízenou keramickou dílnou. Objednala jsem keramický kruh, který přijeli ustavit v den, kdy jsem odcházela na mateřskou dovolenou. Ale odnášela jsem si radu vedoucího katedry prof. Jaroslava Hybnera, abych nepřestala stříhat, neboli "kreslit nůžkami".

Obrázek č. 1 Pramen života (str. 6) a č. 2 Setkání Múz (str. 11)

Po mateřské dovolené jsem nastoupila zpět do domu dětí. Dostali jsme větší prostory a s nimi možnost zařídit vlastní keramickou dílnu. Přihlásila jsem se na keramický kurz, zaměřený na techniku keramiky Raku. Má účast měla háček, kurz začínal dříve, než jsem se mohla uvolnit z práce. Sbalila jsem si tedy dva, jednou vypálené (přežahnuté) výrobky a vyrazila. Školící keramik na své zahradě naplnil z cihel na míru postavenou pec a pomocí hořáku a plynové bomby provedl výpal. Bylo úžasně fascinující vidět do oranžova rozpálené výrobky, které s pomocí kleští vybral z pece a naházel do mokrých pilin… Pravda je, že některé nedostatečně vysušené výrobky akci nepřežily. Ale já jsem se druhý den - po úplném vychladnutí, mohla s napětím pustit do odstraňování popela, aby se mi objevil výsledek…

Obrázek č. 3 Hlídač pokladu (str. 20) a č. 4 Skrytý kuřák (str. 35)

Za dobu covidového domácího vězení jsem v rámci recyklace začala vyrábět z předsušených ovocných slupek a s pomocí přírody rozcuchané hlavičky skřítků a duchů.

Obrázek č. 5 Duch Vánoc (str. 43) a č. 6 Stoletý stařec (str. 51)

V září 2023 jsem se s nimi a s loutkami z toaletních roliček zúčastnila výstavy v Irském Dublinu.

Na vernisáži byl přítomen i zástupce české ambasády a s opravdu nepředstíraným zájmem si prohlédl vystavený sborník SVčS „Kdo mi šlape na paty" a nechal si o středisku vyprávět.

Připravila jsem jako exponát porovnání originálu své kresby a jeho tištěné podoby.

Věřte, že mne zamrzelo, že jsem s sebou nevzala ani jeden výtisk navíc.

Ilustrátorka čísla Daniela Javoříková

Obrázek číslo 1 – Pramen života

Marcella Marboe
Síla slova

Nedávno se mě jeden básník pochybovačně, s despektem a s jistou ironií v hlase zeptal: Copak ty ještě stále naivně věříš v sílu slova?

Zatrnula jsem a musela sama sobě přiznat, že věřit v sílu slova pro mě bylo celý život tak samozřejmé, že jsem nad tím vlastně nikdy neuvažovala. Slova jsem vnímala jako dobré víno, otevírající stavidla mysli. Od dětství jsem jejich kráse a síle propadla, sbírala jsem je jako filatelista známky, jako drahokamy v hlušině řeči. Nacházet nová slova, jiná a ještě jiná bylo pro mě vzrušující. Správně zvolené slovo se v textu rozvoní myšlenkou jako cibulka na pánvi, zprůsvitní a odemkne smysl věty. Touhle mou maniakální vášní se stalo, že jsem posléze byla zaplavena tsunami slov, která mi odemykala sebezapeklitější text, abych já pak mohla s úžasem naslouchat jeho vyprávění. Posléze ve mně vykrystalizovala touha prostřednictvím slov hledat cestu k lidem, a vyjádřit tak svůj úžas nad životem. Dokonce jsem posléze našla i odpověď na otázku, PROČ tak toužím slova užívat. Slova totiž dokážou to, co nikdo jiný. Dokážou vrátit čas. Dovolují člověku, zúčastnit se života, té prostinké skutečnosti, osobně a v plném rozměru časoprostoru.

A tak tedy vrhat na bílou plochu papíru slova podle jen mého vlastního názoru, imperativu, a touhy, vytvářet něco, co mnohdy dává smysl až „ex post“, až u čtenáře, a pak napjatě očekávat, jestli má hra se slovy někoho o-slov-í, anebo ne-o-slov-í, a jak záznam pocitů mé vlastní duše u čtenářů dopadne, se pro mě stalo napínavým dobrodružstvím.

Jenže čím víc si uvědomuji, že už si mě smrt zaregistrovala, že už se mnou zcela vážně počítá, tím víc se obávám, že pro nastupující generaci- nám tak drahocenná slova, (ač stále ještě rozsévaná po řádcích knih), nemají ani zdaleka takový význam, jaký mívala pro nás. Jakoby jejich vůně vyčpěla, vyprchala, jejich podstata začala rezivět a drolit se. Jakoby ti, co přicházejí po nás, přestávali rozumět, že v každém slově našeho jazyka zůstal zachycen nějaký význam, kousíček našeho člověčenství, našeho lidského osudu a že slova jsou vlastně šifrou kultury národa.

Mladí někdy snad už ani netouží význam slov chápat. A nepochopená slova ztrácejí hlas, nemluví, přestávají žít, jejich síla, kdysi posouvající člověka kamsi dál, se vytrácí a já si bolestně uvědomuji, že víra ve slovo, které pohne světem, je stejná bláhovost jako víra, že lidská hloupost jednou rozkvete, aby posléze vydala plody moudrosti.

Přesto, po zralé úvaze, chci říct, že v sílu slova stále věřím. Protože nevěřit je počátek člověčího konce.

František UHER
TVÁŘ TVARU / TVAR TVÁŘE

Tvary Tváře Trvalá tíseň A trvalá přízeň
Tváře tuláků Tváře trubačů Trvalá žízeň
Trvalá trýzeň

Tvoje trosky Cizí trosky Truchlivé trosky
Trochu něhy Trochu teplého Do termosky
Trním bosky

Tvar tváře Tvář bez svatozáře Tvar tratoliště
Tvar trsu travin Tvář trvalé touhy A co příště
Trocha tříště

Tvárné podoby Tváře plašící dravost poštolky
Tvar tváře Tvář tvaru Tajemné tvary trvalky
Tichá píseň

báseň ze sbírky Tvář tvaru / tvar tváře

Něco nového?

Při čtení příspěvků, které každoročně posílají studenti škol do literárních soutěží Pardubický pramínek a Střípky, si občas kladu otázku, zdali některého z talentovaných autorů uvidíme v našem SVčS, ba má fantazie si troufne jít ještě dál, zdali se někdy objeví taková generace autorů, jako byla například ta v šedesátých letech minulého století. Už něco pamatuji: kupoval jsem Škvoreckého, Kunderu, Klimenta, Linhartovou, Vostrou, Sidona, Proškovou, Uhdeho, Fukse… A k tomu Literární noviny, Hosta do domu, Plamen, Tvář, Orientaci, Sešity pro mladou literaturu…

Ten výčet by byl mnohem větší, ale proč ho uvádím? Proč literatura byla na výsluní? Protože byla uměním, které dokázalo pružněji a kvalitněji odpovídat na palčivé otázky doby, zatímco dnes, zdá se, je v závěsu za jinými masmédii? Mohou za to sociální sítě? Změnily se potřeby společnosti natolik, že se literatura dostala do pozice jedince, který vymačká na mobilu číslo a na druhém konci linky dostane od automatu odpověď: vyčkejte, jste v pořadí.

Poněkud přeháním, odpověď není jednoznačná a asi nikdy nebude, možná by na ni odpověděli líp lidé, kteří knihy vydávají, distribuují, prodávají a poskytují zpětnou vazbu autorské obci. S tím souvisí i další otázka, je kniha spíš zbožím než uměním? A kde v tom řetězci příčin a následků stojí autor? Proč nám schází ve spolku mladé tváře? Co má dělat autor, aby čtenáře zaujal a na knižním trhu se etabloval? Někdy mě napadá, že prodat knihu je obtížnější než ji napsat.

Za těch mnoho let, co příspěvky mládeže pročítám (letos měl Pramínek 30. výročí od založení), jsem se setkal s řadou nadaných autorů, kteří svůj talent několikrát potvrdili, ale pak „vstoupili“ do světa dospělých a motivaci pro psaní ztratili, protože se začali věnovat něčemu jinému, lukrativnějšímu. Bylo to jejich pochopitelné rozhodnutí, své nadání a schopnosti zhodnotili v jiných činnostech, které jim přišly prestižnější, po kterých byla větší poptávka a které je i uživily. Za kolik se prodává básník a za kolik fotbalista? Rouhám se příliš?

Já vím, že to není tak jednoduché, každý máme přece možnost volby, jak na sebe upozornit, jak se realizovat a „prodat“. Ta volba

vychází ze systému hodnot, které společnost preferuje, a my jsme její součástí. A tak se snažíme, abychom na sebe upozornili. Jeden skáče z mostu, druhý se nechá vyfotit v negližé, třetí podepisuje knihy vlastní krví, čtvrtý se odmítne prodávat a začne vydávat knihy „na koleně“. Nežehrám, jen jsem přesvědčený, že tohle nespraví jen systém grantů, že špičková díla nemohou vznikat tam, kde se z tvorby stává koníček. Nebo mohou? Jistě, jsou výjimky.

Chce se mi věřit, že ti silní, kteří mají co sdělit a kteří dělají své knihy „na koleně“ (a já před nimi smekám), nepřestanou a dál půjdou příkladem těm mladším. Přál bych jim to, ale zároveň mě napadá, jak dlouho? Jak dlouho vydržíme čekat na druhém konci linky, než se místo neosobního automatu ozve normální lidský hlas: Prosím, co pro vás mohu udělat?

Lubomír Macháček

František UHER
TROUD

Stále je brzy pozvednout hlas
Stále je brzy pozvednout hlas
stále je brzy

Dral mrak Nečas Mrtvý pták
Plus mínus Plus pohřební vůz
zkus mlčet

Již je pozdě pozvednout hlas
Již je pozdě pozvednout hlas
již je pozdě

Drak mrak Nečas Mrtvý pták
Plus mínus Plus pohřební vůz
zkus křičet

Aspoň vrčet Anebo hrát blues

báseň ze sbírky Tvář tvaru / tvar tváře

Ilustrátorka čísla Daniela Javoříková

Obrázek číslo 2 – Setkání Múz

Antonín ŠLECHTA
Progresivní změna

Už delší dobu jsem se cítil fakt pod psa. Nebylo to vůbec příjemné, a tak jsem se vydal napospas doktorům. Bezvýsledně. Nepomohli medikamenty, psycholog, psychiatr ani babské rady. Ale nakonec mělo mé trápení poměrně jednoduché řešení.

Nechal jsem si úředně změnit pohlaví. Když pod psa, tak na psa.

V seznamu schválených pohlaví se sice žádné takové nenacházelo, ale s tím moudří progresivisté počítali a prosadili do seznamu mnoho volných řádků, protože nikdo předem nemůže pochopitelně vědět, kolik pohlaví se vyrojí, když přijde jejich čas.

Nebylo úplně jednoduché přesvědčit úřednici na matrice, abych se psem úředně stal. Ale nakonec, když se jí podařilo přemoci své vlastní zpátečnictví, konstatovala, že proti gustu žádný dišputát.

Po dotazu, zda se cítím více jako pes nebo fena, jsem nechal zapsat do kolonky pohlaví: DemiCanisgenderM. Kdyby snad někoho mátla latina, tak zde je úplný překlad do češtiny: Pohlaví mimoděčně přetékající mezi fenou a psem s občasnými tendencemi k pohlaví sekundárně mužskému orientovanému výhradně na ženský prvek ve smyslu hrubě tělesném i platonicky duševním.

Opravdu nevím, jestli jsem se kdy v životě cítil lépe.

Posuďte sami: To že se ke mně žena po většinu času chová jako ke psovi mi najednou přestalo vadit. Neplatím daně, zdravotní ani sociální pojištění. Vše je nahrazeno ročním poplatkem za psa. Ve svých původně 58 letech pobírám penzijní důchod, protože po přepočtu odpracovaných let na psích krát sedm se zjistilo, že je mi fyzicky 406 let a odpracoval jsem 280. Což mi na základě započtu odpracovaných roků navíc přineslo docela slušnou částku. Za odevzdávaný důchod si mne manželka začala považovat i jako člověka a sem tam se mi tím pádem začalo hodit i to M v názvu pohlaví. Asi nemusím nijak zdůrazňovat, že dosaženým věkem jsem se zcela bezkonkurenčně zapsal do Guinessovy knihy rekordů coby nejdéle žijící pes i fena zároveň. Na což jsem mimořádně hrdý, protože sportovní duch je to, co můj život charakterizuje nejlépe.

Výčet výhod jistě není u konce a mnohé výhody ještě objevím.

Všem váhavcům doporučuji neotálejte a měňte. Objevíte netušené. Jen bych poprosil: najděte si takové pohlaví, abyste získanými výhodami nekonkurovali výhodám mým, přeci jen změna pohlaví ano, ale jen odsaď podsaď.

František UHER
HŘEBENY VLN

1
Kdykoli cokoli nevíme
suverénně pravíme:
Na hloupé otázky neodpovíme

2
Plavá žena
svírá náruč vonícího sena
láskou zasažena sténá

3
Není nutné zpívat
když zpívají a povykuji *Vivat*
Zkusme z dlouhé chvíle zívat
začnou zírat

4
Známe úskoky známé
prázdné stodoly neuhlídáme

báseň ze sbírky Tvář tvaru / tvar tváře

Lubomír MACHÁČEK
Tržní vztahy (úryvek z delší prózy)

Do Bohemie dorazil pět minut po sedmnácté hodině, ale Ida tam ještě nebyla, zato ho před vchodem odchytla Boudová a skoro to vypadalo, že se na něj chce pověsit.

„Paní Boudová, teď ne, včera jsem na vás marně čekal skoro hodinu."

„Říkal mně Janek. Chtěla jsem vám poděkovat, nechali mu pořád ten třetí stupeň, dobře jste ho k posudkovýmu připravil."

„Já jsem ho nepřipravoval, to je jeho zásluha."

„Má IQ 65," vyhrkla nadšením žena, ale když nic neříkal, znejistěla: „To je hodně nebo málo?"

„Jak pro koho," řekl. „Myslím, že před tím mu naměřili jen šedesát. „Heleďte, támhle jde kolegyně, máme tady důležité jednání," pokynul rukou jen tak nazdařbůh na druhou stranu náměstí, aby se Boudové zbavil.

„Kde?" zapátrala Boudová, a když žádnou kolegyni neviděla, pokračovala v hovoru: „Ptal jste se, co jsem vám chtěla? Jestli byste mně taky nemohl změřit IQ?"

Toho se Jakub bál, sice ho přímo nenapadlo, že Miluše Boudová bude chtít změřit IQ, ale nějakou čertovinu tušil.

„Je to jen číslo," začal vymlouvat ženě její přání. „Někdo má IQ 70 a udělá díru do světa, jiný 130 a chodí na sociálku. Záleží na mnoha dalších okolnostech, například, jak jste zdatná sociálně, jak se umíte přizpůsobovat novým situacím…"

„Právě," zamyslela se Boudová, „sociálně zdatná jsem."

„No, někdy o tom pochybuju. Prý jste mu řekla, že když bude zlobit, půjde do války?"

„Na to se nepamatuju. Když já ho jinak nesrovnám."

„Tím mu opravdu nevyhrožujte. To radši čertem," napověděl ženě, aby trochu odlehčil, že na ni tak vyjel.

„Ahoj doktore," řekla Ida, která právě dorazila a dotkla se jeho ramene, čímž zcela jednoznačně naznačila, že si ho od téhle chvíle rezervuje pro sebe.

„Tak uděláte nebo neuděláte?"

„Neudělám, paní Boudová."

„Ani za tisícovku?“

„Nezlobte se.“

„Já vím, co jsou tržní vztahy. Ani za pět?“

„Ani za pět,“ řekl a Miluši Boudovou opustil.

Ida se v restauraci ještě rozhlížela, kam si sednout. Vzal ji pod paží a zamířil ke stolu u výkladu, kde sedával s Jankem a jednou tu byl i s Táňou.

„Co chtěla?“ zeptala se Ida.

„Já tu budu mít v hospodě druhou konzultační místnost. Změřit IQ, prý se člověk cítí líp, když o sobě ví, jak na tom je.“

„No, to bych ani neřekla,“ zapochybovala.

Měla kruhy pod očima a unavenou tvář. Jindy patřičně nalíčená, šminky tentokrát vynechala. A hřeben taky. Jako by si odskočila z domova od sporáku a nechala na něm vařit polévku. Melounek pod maminkovskými šaty jí narůstal. Objednali si dvě piva.

„Tak už jste se z dovolené vrátili… Ale netváříš se nijak nadšeně. Řekl bych, že vás na cestě někde okradli,“ pokoušel se ji naladit.

„Kdyby jen to, vykašlal se na nás. Svatba nebude,“ řekla tónem, v němž se mísil vztek a lítost, a položila si ruce na břicho.

„Adam?“ vyhrkl první jméno, které ho napadlo, protože jejího partnera neznal.

„Samuel! Já nevím, co mám dělat. Nejradši bych ho zabila. To bylo keců, jak nás má rád, jak to umím s dětmi, u plotny i v posteli, že si postavíme domek se zahrádkou a bazénem… Hele, nebudeš tam mít pro nás místo v tom tvým bungalovu? S dětmi by ses nenudil,“ spalovala svou bolest ironií.

„No jasně, děti jsou radost, jenže ty tvý by se tam snad ani nevešly,“ zakřenil se, ale hlavou mu běželo, jak se před mnoha lety na jednom mejdanu s Idou sblížil. Když se pomilovali, prozradila mu s hlavou položenou na jeho hrudi, že by chtěla hodně dětí. Máš děti rád? byla její další věta. Cožpak o to, děti rád měl, ale sám si nebyl jistý, kolik by jich zvládl, jestli jedno, dvě, možná i tři, to bude hodně záležet na ženě, s kterou si je pořídí. Ida hned přidala, že třeba i čtyři. Teď je měla, šoumenka.

„Co mám dělat?“

„Hlavně ho přestaň nenávidět. Třeba si opravdu myslel, že potkal nejlepší ženskou svýho života.“

„Přestaň, nebo tě praštím.“

„Už nějaké děti má?“

„Říkal, že ne. Je šikovný, umí vařit, dokonce má i prachy, ale do všeho ho musíš dostrkat.“

„A tys ho chtěla dostrkat do manželství. Nemusíte se přece hned brát, stačí, když ti bude k dispozici.“

„Ale já ho nechci jen do postele nebo na prachy!“

„To jsem ani nemyslel. Kolik mu je?“

„Padesát. Obchoduje.“

„Ido, nalejme si čistýho vína. Tys měla vždycky dobrý vkus a dobrý rozjezdy, krásky ve třiceti začínají vadnout a tobě to vydrželo skoro do čtyřiceti.“

„Kecko, ještě mně není čtyřicet!“

„První otec tvýho dítěte byl slavný herec, pak lékař, třetího bankovní analytik, ten poslední má taky firmu, která dobře prosperuje. Se všemi se ti podařilo počít, narodilo se dítě, uběhly tři čtyři roky a manželství šlo do kopru. Kladla sis otázku, kdo za to může?“

„Já, musíš mně změřit IQ,“ nešetřila sarkasmem. „Poletovala jsem kolem nich jako kvočna, chtěla jsem jim ve všem vyhovět…“

„Jo, seš pěkná, pořád,“ natáhl k ní ruku. „Tys je na to dítě ukecala, nemyslím teď verbálně, ale svým tělem, gesty, svýma zelenýma očima. Nějak podvědomě jsi cítila, že když bude bejby, tak ti neutečou. Jenomže oni letěli na tebe jako na samici, ne na dítě…“

„Neměla bych jít radši někam sklízet švestky, než rozdávat klientům rozumy?“

„Nejanči, máš zkušenost, kterou nemám já.“

„Klidně bych ji s tebou vyměnila.“

„Nezavírej mu dveře a zpytuj svou duši. Seš dobrá máma i dobrá psycholožka, mysli ale taky trochu na sebe.“

„U tebe bych si teda mohla koupit na terapii předplatný,“ řekla tak nějak smířeně a pustila se do vyprávění, jak báječný to bylo na Mauriciu.

SVĚTOVÁ LITERATURA
Kniha na cesty i necesty:

Alex Schulman „Z popela“

Máte to taky tak? Balíte „bágl“ na nějakou delší cestu a vaše jinak zcela jisté počínání se najednou zastaví v bodě, kdy vám zbývá to poslední, avšak nikterak bezvýznamné rozhodnutí – co si vzít s sebou ke čtení… Znám to z vlastní zkušenosti. Jsou okamžiky, které dokáží člověku zatopit, jak se říká, a být vášnivým cestovatelem a stejně vášnivým čtenářem zároveň není zrovna snadné. Toužíte okořenit svou cestu něčím fajnovým, pikantním, knihou, která bude schopna držet tempo s rychlostí vlaků, větru, uhánějících řek, vašich kroků vedených zvídavostí, zvědavostí, nadšením. Přitom víte, že si nemůžete nabrat víc, než kolik vaše záda unesou.

Několikrát se mi to už přihodilo. Špatná volba. Po pár relaxačních přestávkách nad úvodními stránkami mi bylo jasné, že to nebude dobré čtení. Jenomže jak jej odložit, když není po ruce nic, čím si zlepšit chuť. Prokousávala jsem se odstavci, otrávená, znuděná, žasnoucí nad tím, kde se to v mém báglu vzalo, a po večerech do ohýnku přikládala stránky, které už nikdy nebudu potřebovat. Nikoliv chladnokrevně. Nemám ke žhářství ani ty nejnepatrnější sklony, ale co si počít se zátěží, která k ničemu není. Kdo chodil světem a nosil si s sebou celý svůj dům, dá mi za pravdu. Každý odhozený gram se rovná malé výhře v loterii.

Abyste se nikdy nemuseli dívat do plamenů sytících se zbytečnými slovy (přestože nepochybuju, že je pokaždé jejich autor skládal pouze s dobrými úmysly), doporučím vám dnes knihu, kterou bude lehké nosit, avšak těžké půjčit i nejlepšímu příteli. Tolik si ji oblíbíte a stejně moc se o ni budete bát.

Budete číst a bude vám moc dobře. Před očima se vám začne odehrávat opravdický biják. Živé obrazy přírody v krajích, kam vás vaše cesty možná ještě nedovedly – vždyť Švédsko je tak trochu z ruky, počasí na draka, odněkud někam daleko – nu, a najednou se vám nabízí prožít si tu syrovou krásu vzdáleného severu doslova na

vlastní kůži. Barvité, místy až lyrické, a přitom svěží líčení odlehlosti, v níž prožili tři bratři své nevšední dětství, rozhodně nenudí. Atraktivní kulisa příběhu, který se k vám začíná linout. Zprava i zleva zároveň, ve směru i protisměru časové osy. Nebojte, nezáváháte. Vyznáte se i bez mapy, na navigaci ani nevzpomenete. Netradiční, osobitý nápad vyprávět příběh v jedné chvíli popředu, hned v následující pozpátku vám vleze pod kůži, zrovna tak jako místy tajuplná zamlklost uprostřed vět. Autor si dal vskutku záležet, aby neprozradil víc, než by mohlo rozladit dokonalou harmonii prostředí, postav, dějů… Tři zralí muži se vrací na místo, kde ještě patřívali k sobě, kde byli rodina, máma s tátou, chalupa, stůl na půli cesty k jezeru, na něm večeře pro všechny nebo láhev k utišení matčiny permanentní rozladěnosti. Mají splnit úkol, který jim dala. Na rozdíl od všech ostatních úkolů, které jim tenkrát nedávala. Hlavně Benjamin o tom ví své. Nejmladší Pierre by se k němu v jeho dětské neukojenosti rád přidal. Zatímco nejstarší Nils by si dál jel po svém. Ostatně, v tom je doba nijak nezměnila. Poněkud kostrbatě, škobrtavě, s neskrývanou nešikovností balancují tři velcí bratři na místech, která jim do pamětí vyryla hluboké rýhy. Benjamin je ten, koho pronásledují vzpomínky doslova na každém kroku. Urna s popelem nedávno zesnulé matky je jenom málo významnou připomínkou toho, co kdysi bývalo a co už není. Podivně beztvará, málomluvná, cize vyhlížející přítomnost se ve vyprávěném příběhu vrací hodinu za hodinou zpátky, aby šla naproti znovu se odvíjející minulosti. Čtenář ještě neví, možná si už začíná domýšlet, ten méně trpělivý se nechá zvědavostí ošálit a nahlédne do závěrečných kapitol. Něco se stalo. Něco, na co nejde zapomenout, ale ani si vybavit. Něco, co při doteku bolí. Stačí se přiblížit a začnou létat jiskry. Je to tam, všichni o tom vědí, existuje to jako cosi, čemu se nechce věřit, ale nikdo a nic nemá moc ono umlčené cosi změnit. Teprve když se dva protisměrně plynoucí děje střetnou, rozkryje se tajemství, jež chtělo zůstat nedotčené. Pohřbené v temném koutu hřbitova vzpomínek malého kluka, který se provinil na člověku.

Jak důmyslná dokáže být lidská mysl, jak dokonalý je systém instinktů zodpovědných za přežití… Aby mohl být Benjamin dál Benjaminem, přemaloval si obrazy svého života do snesitelných

podob. Lék nebo past?

Vina. Kde je vina bývá i trest. Trest, který trýzní a osvobozuje. Avšak co je vina a co už ne? A co dělat, když vina nedojde trestu? Jak žít? Kým být?

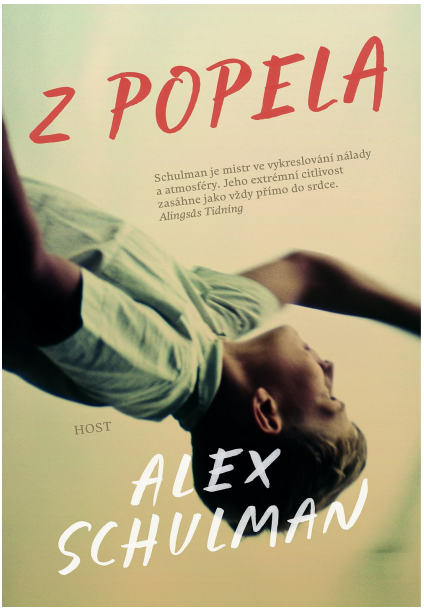
Švédský spisovatel a novinář vepsal otázky mezi řádky. Odpovědi hledejte na řádcích. Nechte se unést tam, kde bývá i nevlídno krásné, kde se lidem občas přihodí i to, co pak vláčí životem jako bágl naložený těžkým kamením.

Vy si ale buďte jisti. Rozhodnete-li se hodit do vašeho zavazadla „Z popela“, nestoupne jeho tíha ani o jediný zbytečný gram.

S pozdravem všem vášnivým čtenářům s vášní náruživého cestovatele

Jana Burčíková

Knihu „Z POPELA“ napsal Alex Schulman, v překladu Lindy Kaprové v Čechách vydalo vydavatelství Host, s. r. o. v roce 2022, autorská práva prodána do třiatřiceti zemí.

Ilustrátorka čísla Daniela Javoříková

Obrázek číslo 3 – Hlídač pokladu

František UHER

BOJIŠTĚ
Pokrytectví čpí z hlubokého hnojiště Ční
jako vidle zabodnuté do jetele
Známí nepřátelé bývají méně nebezpeční
než známí přátelé

ALTERNATIVA
Vření výskot vříškot žádná vřelost
dost
na jeden jediný lidský život

CESTA
Jdou temnotou Jdou vodou I cesta
která nikam nevede je stále cestou

POEZIE VŠEDNÍHO DNE
Na dně studně planě
Konec vášně Nelze dout Nelze plát
Nelze stát

Úsporný pramínek vody
jako loudavý had

Nahoře v oboře hnízdí hbité káně
na dvoře v pokoře kdosi čte básně

básně ze sbírky Tvář tvaru / tvar tváře

RYTÍŘSKÝ KŘÍŽ - ZASLOUŽENÉ UZNÁNÍ VĚŘE KOPECKÉ

Není žádným tajemstvím, že Věra Kopecká se dlouhé roky věnuje všestranné spolupráci s polskými básníky a výtvarníky. Některé jsme při různých akcích poznali osobně, podíleli se také na několika křtech sborníků Střediska v Přelouči. Poezii polských přátel nám přiblížila vydáváním samostatných sbírek v češtině, pravidelně jsme ji četli v rozličných česko-polských sbornících, včetně pozoruhodně vypraveného sborníku poezie pro dětské čtenáře. Její zásluhou máme aspoň částečný inspirativní přehled o stavu současné polské poezie, o její koncepci a předních tvůrcích.

Věra Kopecká se podílí na rozličných akcích polských kolegů, ať již se jedná o literaturu, fotografii nebo malování, polská veřejnost dostala možnost seznámit se s její tvorbou na výstavách.

Soustavná spolupráce neunikla pozornosti polských činitelů a Věře Kopecké byl v budově Dolnoslezského hejtmanství předán rytířský kříž za zásluhy, udělený polským prezidentem Andrzejem Dudou.

Na zasloužené ocenění může být Věra Kopecká zaslouženě hrdá. Nepochybně zasluhuje upřímné blahopřání nás všech, protože svým tvůrčím úsilím dělá dobré jméno českému umění.

František Uher

RZECZPOSPOLITA POLSKA

LEGITYMACJA

Nr 558-2023-1

Warszawa
dnia 16 listopada 2023 r.

POSTANOWIENIEM
z dnia 16 listopada 2023 r.

Pani Věra
KOPECKÁ
odznaczona została
KRZYŻEM KAWALERSKIM ORDERU ZASŁUGI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

PREZYDENT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Andrzej Duda

Jménem redakce Kruhu oceněné Věře Kopecké blahopřejeme a děkujeme ji za prezentaci Střediska východočeských spisovatelů v Polsku.

SLATIŇANSKÉ VÝJEZDNÍ ZASEDÁNÍ

Před časem jsme na výborové schůzi řešili možnost výjezdního zasedání Střediska. Z různých důvodů se nám to nedařilo, až na jarní výroční schůzi jsme se k myšlence opět vrátili. Navíc po představení chystaného sborníku v Náchodě se začaly nabízet alternativy k setkání. Nakonec jsme se rozhodli udělat výjezdní zasedání nejen výboru, ale všech členů či zájemců z našich řad. Hledali jsme místo blízko Pardubic, dobře dostupné veřejnou dopravou. Pak přišla nabídka od Zdeňka Jiráska ze Slatiňan a bylo rozhodnuto. Naše první výjezdní zasedání se konalo v pátek a sobotu 23. a 24. srpna 2024 právě ve Slatiňanech, městečku známém především díky seriálu Dobrá voda, který se zde natáčel, ale i místnímu zámku a chovu koní.

V pátek odpoledne nás doma uvítal „rektor 1. Slatiňanské pomocné univerzity“ (bytové semináře) básník a kamarád Zdeněk Jirásek.

V patře jeho domu totiž pořádá přednášky a další kulturní akce v rámci jmenované univerzity.

Hostitel Zdeněk Jirásek.

Připravil nám kromě pohoštění také několik kronik ze setkání tzv. Laskavých večerů, které ve Slatiňanech pořádá více než dvacet let. V kronikách pečlivě shromažďuje plakáty, fotografie a další materiály. Večerů zorganizoval více než dvě stě a mezi hosty byla řada známých kulturních osobností jako např. Alfréd Strejček, Jitka Molavcová, Štěpán Rak, Jaroslav Hutka a další. V nejbližší době chystá večer s Janem Rejžkem. (viz https://www.slatinak.cz/laskave-vecery/).

V příjemném prostředí plném knih nás Zdeněk uvítal a postupně jsme my představili svoji tvorbu. Nakonec nás bylo deset, někteří se museli bohužel omluvit na poslední chvíli ze zdravotních důvodů.

Vedle hostitele přijela Eva Černošová, Iva Tajovská, Karel Tajovský, Jindřich Tošner, Lubomír Macháček, Ladislav Vondrák, Ruda Beran, Milan Sochora a já.

A právě já jsem začal prezentaci tvorby krátkou povídkou s překvapivou pointou. Eva Černošová přednesla krátkou ukázku poezie s tím, že její chvíle ještě přijde. Iva Tajovská přečetla úryvek z nové knihy Pastýřka snů, která vyjde v nakladatelství Maratón ve III. čtvrtletí roku 2024. Román představuje osobnost málo známé Boženy Laglerové, která jako první Češka a třináctá žena na světě řídila letadlo.

Účastníci slatiňanského setkání.

Milan Sochora následně představil svoji knihu Jaro, léto, podzim, zima, rok, život... , která vyšla na jaře letošního roku v brněnském nakladatelství LYNX.

Zdeněk Jirásek se prezentoval svými humorně laděnými verši s lehce erotickým podtextem. Podotýkám, že je uměl nazpaměť. Přiznal se, že se naučil básně řady českých a zahraničních autorů.

Jindřich Tošner přidal svůj nový fejeton o hádkách. Tvorbu uveřejňuje na Seznam medium.

Ruda Beran zase informoval o svých aktivitách v Jevíčku, chystaném filmu a zážitcích z nedávno proběhlého Mistrovství ČR v cyklistice v Jevíčku a okolí.

Ladislav Vondrák přednesl své písňové texty a nakonec jsme vyslechli i několik textů z miniaturního nosiče.

Lubomír Macháček zase chystá román o okultismu, ačkoliv není příznivcem tohoto pohledu na svět, účastnil se v rámci přípravy i okultních sezení. Úvodní část románu jsme v jeho podání vyslechli.

Eva Černošová potom představila rukopis divadelní hry, takže jsme byli svědky i krátkých ukázek z domácího divadla. Její komedie Odhalení pojednává o tom, kterak hlavní hrdinka Barunka odmítne nabídku pražského barda, aby z ní udělal (nejen) velkou spisovatelku, zůstane věrná svému Pepovi, ale tím přijde o čas na tvorbu a nestane se z ní druhá Božena Němcová.

Celé odpoledne ukázalo autorky a autory z méně známých pohledů, potenciál tvůrců je velký, škoda jen, že jej více neznáme ani my sami mezi sebou, natož veřejnost.

Ukázka z dramatizace textu Evy Černošové.

Zajímavý literární podvečer rychle utekl a my se odebrali do nedalekého motorestu Bonet, kde jsme měli objednanou večeři a někteří z nás i nocleh.

Večerní neformální diskuse se točila nejen kolem tvorby, ale i okolo dalších témat a možností setkání a činnosti spolku. Rozhodně jsme se shodli, že podobné akce jsou důležité a nemělo by se jednat o ojedinělé setkání.

Možná jen škoda, že se nás nesešlo víc, ale první vlaštovka je dobrým předznamenáním do další činnosti.

Ráno jsme zůstali jen já a Milan Sochora. Využili jsme nabídku Zdeňka Jiráska a vydali se po okolí Slatiňan. Navštívili jsme Švýcárnu, což je nově zrekonstruované muzeum starokladrubského koně. Viděli jsme romantickou miniaturu hradu Kočičí hrádek či návrší Jaroslava Vrchlického, který do Slatiňan rád jezdil a pobýval zde v letech 1892 až do své smrti v roce 1912. Pochopitelně jsme viděli všudypřítomné koně. Další informace o zajímavostech městečka se můžete dozvědět na https://www.slatinany.cz/turistika.

Chtěl bych poděkovat Zdeňkovi Jiráskovi za zorganizování setkání. Na lepší poznání krásného místa by bylo třeba více času, ale není všem dnům konec, kdo ví, třeba se jednou do Slatiňan vrátíme.

Jenže zazvonil zvonek a setkání byl konec. Nenechal jsem si ujít příležitost ve Slatiňanech sednout na koně (viz foto Zdeňka Jiráska), ale přiznám se, na Velkou pardubickou budu muset ještě hodně potrénovat. Ze Slatiňan Václav Franc

(První tři fotografie Karel Tajovský, čtvrtá Zdeněk Jirásek.)

Ruda Beran

Město Jevíčko - www.jevicko.cz

https://youtu.be/...ueT

https://youtu.be/...Oo7

Jevíčko a Malá Haná očima rodáků

Kdy: 16. srpna 2024 v 19 hodin
Kde: KD Astra Jevíčko
Premiéra 1. dílu dokumentárního cyklu z dílny Martina Vojtěchovského a Rudy M&B Berana. Díl je zaměřen na pravěk a první národy.
Popis k filmu:
Příběh první - Pravěk a první národy

Premiéry filmu v Jevíčku 16. srpna 2024 (v 19 hodin, KD Astra) a v Boskovicích 7. září 2024 (19 hodin, Letního kino Boskovice).

Film je autorským dokumentem o historii Malé Hané. Naše rodná hrouda prošla velmi zajímavým vývojem, který spojoval národy a vytvářel přirozenou bránu mezi Moravou a Čechami.

Podařilo se nám ke spolupráci získat řadu osobností, včetně historiků z Akademie věd a jejich vyprávění je součástí našeho dokumentárního cyklu.

Ponořte se s námi do neobvykle zpracovaného vyprávění, které jsme se jako tvůrci rozhodli darovat našemu regionu. Promítání filmu je nekomerční, s volným vstupem.

Martin Vojtěchovský
Ruda M&B Beran

Autorské čtení v Hradci Králové 31.května 2024, úvodní slovo Radek Vohlídka.

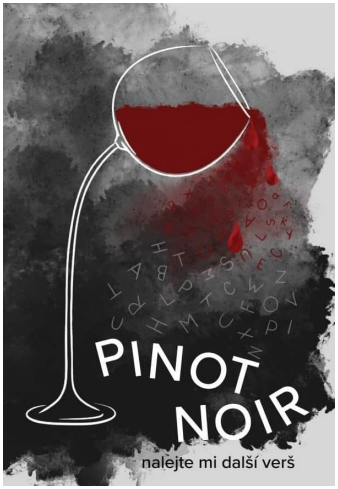

Radek Vohlídka na 232. večeru přiměřených depresí v Praze 12. června 2024.

Autorské čtení za účasti Radka Vohlídky, Jindřicha Tošnera a Michala Svobody.

Nakladatelství Tofana vydalo sborník poezie PINOT NOIR, ve kterém je zastoupeno třicet tři autorek a autorů, Jsou mezi nimi i naši členové Eva Černošová, Jindřich Tošner, Radek Vohlídka, Martin Vídenský a Václav Franc (viz snímek dole).

Editorem sborníku je dobrušský nakladatel a básník Jiří Raichl. Podrobnosti najdete na stránkách nakladatelství https://knihy-tofana.webnode.cz/ .

Představení sborníku se uskuteční během podzimu v různých místech našeho kraje (Hradec králové, Opočno, Nové Město nad Metují atp.).

Pavel Pešát : Nechci umřít

„Půjdu si ještě zaplavat, holky. Až se vrátím, tak pojedeme domů," řekl jsem.

„Tak dobře," odpoví mi mé dvě dcery, „moc dlouho tam ale nebuď!"

Zvednu se z prostěradla, které jsme si rozprostřeli asi před dvěma hodinami v mírném stínu vzrostlých topolů, a udělám pár kroků ke břehu pokrytém spoustou velikánských kamenů. Zastavím se a pohlédnu na hladinu před sebou.

Pozoruju, že se zvětšily vlny. Dnes není žádné vedro, ale příjemně teplý den. Červencové odpoledne. Teprve před chvílí začalo mírně foukat a spolu s větrem se zvedly vlny. Chvíli je pozoruju. Vlny na rozlehlé, místy tyrkysově zbarvené hladině. Ne poprvé se během krátké doby zadívám na kopce zvedající se za rozlehlou přehradou Rozkoš, nazývanou často východočeské moře, na mé milované Náchodsko, i na Orlické hory a Krkonoše na obzoru. To vše je vidět skoro jako na dlani. K této přehradě jezdím moc rád. Také já o ní mluvím často jako o moři. „Neříkej, tati, že pojedeme k moři, když to žádné moře není," oponovala nedlouho před naším odjezdem k přehradě mladší, jedenáctiletá dcera Adrianka. Koupání tu mám nejraději v těchto místech - poblíž hráze u jachtingového klubu. Ve vodě tu kotví spousty menších lodí, desítky dalších brázdí rozsáhlou hladinu. Mírně vlevo je vidět na horizontu Sněžka, zahalená v nepatrném oparu. Upozornil jsem na ten pohled asi před půl hodinou i svou starší dceru, patnáctiletou Patricii, se kterou jsme společně zdolali její vrchol už před více než dvěma lety. Ukázal jsem jí protáhlejší, méně příkré úbočí více napravo, po kterém jsme stoupali. „A kdy se spolu vydáme na krkonošské hřebeny?" zareagovala Páťa. Tutéž otázku mi během posledních měsíců položila už poněkolikáté. Tehdy jí stačilo dojít na vrchol Sněžky. Mám z jejího zájmu o horské túry radost. „Určitě se spolu na hřebeny vydáme," odpověděl jsem jí. A také se budeme vracet na mé milované Náchodsko. Jako malý kluk jsem jezdíval do svého rodiště, Náchoda, za svými prarodiči, později jsem se vracel na Náchodsko se svou bývalou přítelkyní, pak i s maminkou mých dcer. Založili jsme spolu organizaci Kořeny člověka a pořádali výlety po

celé naší republice pro naše přátele i ostatní zájemce, kteří chtěli poznávat nová, zajímavá místa. A na Náchodsko se opakovaně vracíme i s mou současnou přítelkyní.

Pomalu sestupuju po kamenech do vody. Jsem otočený zády k hladině a v předklonu se přidržuju rukama kamenů. Snažím se nenašlapovat na jejich ostré hrany, které píchají do chodidel. Konečně jsem ve vodě, už mi sahá nad kolena, mírně se pošplíchám na hrudníku a skočím po hlavě do přehrady. Během dnešního odpoledne jsem ve vodě už potřetí. Dvakrát jsem se koupal s dcerami, trochu jsem s nimi dováděl na lehátku a dost jsem toho uplaval sám. Teď už ale holky do vody nechtěly.

Vlny hnané větrem mi pleskají do tváří, musím dávat pozor, aby mi voda nestříkala do pusy, a nepřestávám se přitom divit, jak za tu krátkou chvíli od mého posledního koupání vlny narostly. Plavu prsa, dívám se před sebe na lodě, na kopce a hory před sebou. Nejbližší lidé, kteří se koupají v přehradě, jsou desítky metrů ode mě a na rozlehlé ploše se docela ztrácejí. Chci teď už podruhé během dnešního odpoledne doplavat do blízkosti Patricie. K malé plachetnici, která kotví vždy na stejném místě, asi sto metrů od břehu, možná i víc. Za tu dobu, co sem jezdím, jsem se k ní vydal už několikrát. Líbí se mi, jak vypadá, a hlavně k ní plavu rád proto, že se jmenuje jako moje dcera. Dnes jsem k ní plaval do chvíle, než jsem uviděl modrý nápis Patricie na její zádi, pak jsem se obrátil a vydal se zpět ke břehu. Totéž chci udělat i teď. Poplavu k ní tedy dnes podruhé. Pak se vydám na třetí cestu k Patricii, ale k té živé, a k Adriance - mým zlatíčkám - a pojedeme domů.

Vlny vysoké i několik desítek centimetrů mnou houpají nahoru a dolů a voda mi dál pleská do tváří a zčásti mi vniká do úst. Už, už chci být v blízkosti lodě, už, už chci vidět nápis Patricie na její zádi a vydat se zpět za mými holčičkami, a tak začnu plavat kraul. Do krouživých pohybů dávám nemálo síly. Srdce mi divoce buší. Rozhodnu se plavat kraulem ještě kousek. Uvědomuju si, že plavání je nyní mnohem náročnější, než když jsem se vydal k Patricii poprvé. Začínám se docela pěkně zadýchávat. Přiznej si, že to bude i tím, že ti už není třicet, ale pětapadesát. Raději s kraulem přestanu. Plavu opět prsa. Srdce mi nepřestává divoce bušit a vlny mi dál narážejí do obličeje. K jachtě Patricii je to ještě aspoň dvacet, třicet metrů.

Ne, dál už nepoplavu, rozhodnu se.

Otočím se a uvidím tu velkou vzdálenost ke břehu. Sedmdesát metrů? Nebo víc? Obrovská dálka. Jsem sám na rozlehlé hladině. Desítky metrů ode mě ani živáčka. Daleko od břehu ve vlnách. Můj srdeční tep a dýchání se ještě více zrychlují. Strach. Divoce dýchám. Potřebuju více vzduchu! Vlny mi dál pleskají do tváří. Více vzduchu, než dokážu nadechovat do plic. Docházejí mi síly. Strach. Snažím se rychle přemýšlet. Musím se zklidnit, aby se mi zpomalilo dýchání. Udržet se na hladině. Můj tep i dech se určitě ještě více zrychlují. Motá se mi hlava. Rychle mě opouštějí všechny síly. Jsem tu sám. Tak sám. Daleko od břehu. Nejbližší lidé ve vodě a na lodích jsou desítky metrů ode mě. Obrovský strach. Přijdu tu snad o život? Nechci umřít! Jsou tam moje holky! Je tam všecko. Zoufale pohlédnu na břeh. Spolu se strachem se mě zmocní hluboká lítost. Mé dcery. Život, který mi byl darován. Nechci umřít! Hodně jsem toho už prožil, ale také chci ještě prožít. Srdce buší. Potřebuju více kyslíku. Hrozný strach. Musíš se zklidnit. Jen žít! Mám volat o pomoc? Uslyší mě ale vůbec někdo? Nemám na to už sílu. Zbývají mi vteřiny na to, abych se zklidnil. Za tu dobu mi sotva někdo dokáže přispěchat na pomoc. Musím se zklidnit. Půjde to ale?! Mé srdce buší tak divoce, že mi snad vyskočí z těla. Musím, bože, musím! Prosím!

Rozum, či instinkt nebo obojí mi napoví, abych se přestal skoro hýbat, jen se snažil udržet na hladině. Musíš zavřít oči, dívat se jen před sebe, napadne mě. Nedívat se na tu obrovskou vzdálenost, která tě dělí od břehu. Musíš ovládnout ten strach! Půjde to, ale musím se přestat bát! Musím si uvěřit! Že to dokážu. Sám. Že to dokážou mé tělo a mé srdce. Musím tomu uvěřit! Nikdo jiný mě jinak nezachrání. Není na to čas. Zvládnu to. Zavřu oči. Nedívám se na tu rozlehlou propast desítek metrů, které mě dělí od břehu. Opět je otevřu. Dívám se, ale jen kousek před sebe. Mám strašný strach, ale nesmím přitom nikam spěchat. Snažím se zklidnit pohyby na minimum, jen natolik aby se mi nedostala voda z vln do úst. Holky mě čekají na břehu. Moje zlatíčka. Je tam život. To nejdražší a nejcennější. Všecko. Jen překonat strach a zklidnit se. Uvěřit tomu.

Jde to, jde- to! -Spolu -s myslí -a tepem- mého srdce se uklidňuje i můj dech. Zklidňuju se. Cítím to. Opět vdechuju vzduch hluboko do plic. Obrovská úleva. Už vidím své dcery. Obrovská úleva a radost.

Budu žít a milovat, milovat a žít. Mám všecko bohatství světa!

Poslední metry plavu opět kraulem skoro až ke břehu. Voda mi sahá už jen po pás. Dřepnu si, sepnu ruce, cítím nesmírnou radost a vděčnost, polohlasně mluvím: „Děkuju! Děkuju, že jsem to přežil. Děkuju, životě! Děkuju, že žiju. Už nikdy nesmím plavat sám daleko od břehu. Už nikdy nesmím riskovat svůj život. Obyčejný nádherný život. Moje holčičky. Přátelé. Helenko. Cesty. Hory. Žít a milovat. Milovat a žít. To je to nejcennější. To jediné, co má opravdový smysl."

„Měl jsem krizi, holky. Byly vysoké vlny a já dostal strach. Nikdy se nepouštějte samy dál od břehu," promlouvám k dcerám. „Jsem moc rád, že jsem zase s vámi. Měl jsem namále. Život je strašně krásný, chraňte si ho a neriskujte ho!"

POEZIE JANY BEDNÁŘOVÉ

Soví ticho

Náhle se přiblížilo,
co ještě dlouho
mělo spát.

Osud
vrávoravým krokem
prošel mi po hrudi.

Kolikrát
noc ještě vyvede
svého jitřního koně?

Náhoda

Přihodil ses mi.

Za bezmračného nebe
dokonalá iluze
bouře.

Náhoda
zas jak pětník
cinkla o kanál
a nebyla pak ani na dotyk.

Srpek měsíce

Zbylo v nás
pro zatmění i rozsvícení,
když stáhl jsi ze mě
jak starou kůži strach.

Zas spadl měsíc z oblohy
a tys mi byl vším
a seš mi,
jak nůž na ostří.

Nevěra

Máš, cos chtěl,
máš nás obě.

A nestěžuj si,
že hlas v tvém domě
nikdo neslyší.

Proč na prstech
máš její nehty?

Nám oběma
život už předčítá
absurdní drama.

Obrázek číslo 4 – Hlídač pokladu

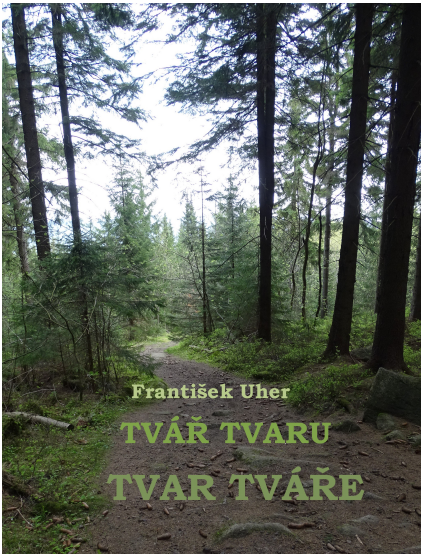
František UHER

TOUHY
Každá žena prahne spustit kotvu své lodě
ve vytouženém přístavu

Každý muž prahne spustit kotvu své lodě
ve vytouženém přístavu

Je tu ovšem potíž Totiž… Přídě jejich lodí
nehladí vodu stejné řece

ŽIVOT POPRAVDĚ
Život vře jako divočící vodopády
Samé křivé spády Netočme se k němu zády
Proradní rádci rádi radí
promptně rozdávají prašivé rady

Naši členové o prázdninách na cestách,

Radek Vohlídka navštívil Sherlocka Holmese v Anglii a Eva Černošová s manželem a dcerou zavítali do slunné Itálie.

Představení básníků SVčS z knihy PINOT NOIR

Eva Černošová

SETBA

Pole jsou zorána
v náručí podzimu
Obnažená země
už čeká na zimu
Pluhy jsme ztratili
oráče pohřbili
Kdo přijde sít?

Václav Franc

AUTOCENZURA

Raději nepíši
Ježíši
Nechci skončit
za mříží
Ani na kříži

Martin Vídenský

MARNÉ ČEKÁNÍ

Jedna sklenka nedotknuta,
na dně druhé
usazený nach.
Pravda je dopita.
Zbyl jen hrách
na stěnách…

Radek Vohlídka

DĚS

Soumrak, pátá hodina
Kradmě se blíží
Děs, ďábla hrdina
Odevšad shlíží
Omotá, celého zavine
Pohnout se nedá
Dusí, duši nemine
Tvář je bledá
Srdce, tlukot sílí
Čelo orosené
Zítra, v pátou chvíli
Děs se přižene

Jindřich Tošner

Krém z hořkých mandlí
armáda vůní na vaně
sprcha na přechodu do ložnice
nejistý sen
mám se obléknout?
zůstat nahý?
horký nebo vlahý?
den v noci
ukazovák na rtech
sten?

Zápis ze schůze výboru SvčS čtvrtek 4. července 2024

(Café Level Au Park Hradec Králové)

Přítomni: Čenošová, Cihlová, Beran, Tošner, Vídenský a Franc
Omluveni: Kopecká, Nobilisová

Schůze zahájena v 15 hodin.

1) Výjezdní zasedání ve Slatiňanech – referoval Franc, přihlášeno 15 lidí (7x nocleh), akce se koná v pátek 23. srpna a v sobotu 24. srpna, akci zajišťuje Zdeněk Jirásek.

2) Setkání v Praze – nabídka Miroslava Hozy. Možnost setkání v jeho prostorách. Pokud by se akce konala, tak někdy na podzim. Návrh na spojení s prezentací sborníku SVčS. Možná účast až 25 lidí, ubytování by si musel každý zajistit sám.

3) Projednání žádosti o členství Davida Němce. Autor je z Pardubic, kde studoval. Píše poezii. Měl by zájem pomoci i organizačně. Žádost jednomyslně schválena. Je zařazen do oblasti Pardubice – město (členské číslo 2401).

4) Sborník ke 100. výročí narození Josefa Škvoreckého je prakticky připravený k tisku. Jen Beran dodá jedno foto. Franc pošle Černošové náhled, aby mohla projednat s Pardubickým krajem formality ohledně grantu (znak kraje, jména atp.) Přislíben grant ve výši 10 000 Kč od Pardubického kraje. Tisk by měl proběhnout během srpna v Brně (Tribun EU). Sborník bychom měli prezentovat na konci září v Náchodě, jak bylo domluveno v rámci květnového představení.

5) Veletrh v Havlíčkově Brodě 11. a 12. října 2024. Vzhledem k tomu, že zájem o pomoc s organizací projevil pouze jeden člen, výbor rozhodl veletrhu se nezúčastnit. Uvidíme, jak se bude situace a zájem vyvíjet v dalších letech.

6) Distribuce Kruhu 76 – Černošová bude posílat poštou přes vedoucí oblastí. Jeden člen nechce dostávat číslo tištěné, stačí mu

pouze v pdf. Franc informuje o počtu výtisků. Vzhledem ke klesajícímu počtu členů výbor doporučuje snížit počet výtisků z dosavadních 120 na 110 výtisků od čísla 77.

7) Zahájení XIX. Východočeského maratónu proběhne v Pardubicích v pátek 4. října (společně se křtem sborníku). Pan primátor převzal nad akcí záštitu. Organizačně zajišťují Cihlová, Černošová a Nobilisová. Členové nechť posílají své programy a plány v rámci maratónu Černošové a Francovi.

8) Nabídka JčKOS na společný sborník – Fanda Tylšar z Jihočeského klubu Obce spisovatelů nám nabídl spolupráci na společném sborníku. Jednalo by se o prozaické příspěvky (povídky do rozsahu 10 normostran). Zatím nebylo stanoveno téma, předpokládá se velmi široké téma. Účast našich autorů ideálně kolem 10 – 12 členů vzhledem k rozsahu sborníku. Výbor spolupráci vítá. Vše bude upřesněno na počátku září po jednání s Tylšarem. Termín dodání povídek by byl do konce roku 2024.

9) Tošner informoval o případné spolupráci s Českým rozhlasem Hradec Králové, Beran o nabídce ke spolupráci ohledně propagace sborníku (Jiří Kamen – Český rozhlas).

10) Vídenský informoval výbor o sborníku Slova něhy, který editorsky připravila Adriana Gulíšková. Vedle Vídenského je v něm z našich členů zastoupen Vohlídka.

11) Vídenský informoval o možné spolupráci se strojvedoucím Karlem Peřinou, který píše a připravuje na youtube videa ze své tvorby. Beran informoval o možné spolupráci s Martinem Vojtěchovským, se kterým připravuje dokumentární cyklus Jevíčko a Malá Haná.

Schůze byla po vyčerpání všech bodů programu ukončena v 17:30 hodin.

Zapsal Franc

Nové knihy našich členů

*** Václav FRANC: JAK NA NOVÝ ROK** (el. kniha, 120 str,, novela, vydal Martin Koláček – E-knihy jedou, 2024).

* **Milan SOCHORA: JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA, ROK, ŽIVOT...** (nakl. LYNX, 2024, sbírka poezie 100 str.)

***DVĚ MINUTY OD PRAVDY** (vyd. Rysková, 2024, 194 str., ilustrace Jindřich Štrajt., almanach poezie) Editorem je Vladimír Stibor. Ve sborníku je zastoupena Eva černošová.

* **František UHER: TVÁŘ TVARU / TVAR TVÁŘE** (sbírka poezie, vydavatel Věra Kopecká, foto Věra Kopecká, 2024, str. 94)

*** PINOT NOIR, nalejte mi další verš,** almanach poezie (vydal Jiří Raichl, Dobruška, nakladatelství Tofana, 296 stran). Mezi 33 autorkami a autory je pětice členů SvčS Eva Černošová, Jindřich Tošner, Václav Franc, Martin Vídenský a Radek Vohlídka. Vídenský a Vohlídka jsou uvedeni i jako redaktoři knihy.

* **POEZIE 2024 aneb VESMÍR SLOV,** almanach poezie, (nakladatelství Epika, 2024, 192 stran), z autorů SvčS jsou zde zastoupeni Jindřich Tošner, Martin Vídenský, Radek Vohlídka a Václav Franc. Editor sborníku František Tylšar.

*** LITERÁTI NA TRATI XI aneb PŘÍBĚHY S VŮNÍ DÁLEK**, sborník prózy (nakladatelství Epika, 2024, 240 stran), z autorů SvčS jsou zde zastoupeni Václav Franc, Libuše Matysíková. Editor sborníku František Tylšar.

*** LITERÁTI NA TRATI XI aneb POEZIE S VŮNÍ DÁLEK,** sborník poezie (nakladatelství Epika, 2024, 320 stran), z autorů SvčS jsou zde zastoupeni Zdenka Líbalová, Michal Svoboda, Martin Vídenský, Radek Vohlídka a Václav Franc. Editor sborníku František Tylšar.

Obrázek číslo 5 – Duch Vánoc

František Uher

DOUTNAJÍCÍ KONFLIKTY

Prozaická tvorba, od povídky k románu, skýtá pozoruhodný charakterový prvek. Lidé úspěšní ve svém pracovním oboru nebývají právě úspěšní a spokojení v soukromí. (Vyhněme se pouťovému termínu šťastní.) Paralelně platí opak, všelijací hochštapleři se vyhřívají na výsluní, aniž by lidstvu přispěli něčím užitečným. Výjimku nečiní většina životopisných románů, které někdy inklinují až k pochybnostem o objektivním přístupu. Současná románová tvorba to všechno potvrzuje až znepokojivě.

Odraz problematických tendencí nacházíme i v novele Václava France **JAK NA NOVÝ ROK** (el. kniha, 120 str,, vydal Martin Koláček – E-knihy jedou, 2024).

Děj, který by vydal na další nepovedený televizní rodinný seriál, vtěsnal autor do krátkého časového úseku, třebaže je protkán četnými ohlédnutími do minulosti. V posledním dni roku se podvědomě vkrádá bilancování toho uplynulého, tentokrát je nabízeno v podstatně širším časovém rozmezí. Protagonista příběhu, úspěšný ve své profesi, žije značně úzkoprse, dvě nepovedená manželství jej zahnala do ulity soukromí, která má blízko ke společenskému osamění. Až voluntaristicky nápadný nedostatek vůle z něho nečiní úplně sympatickou postavu. Včetně konstatování různých nezdarů. Příčinu spatřuje v nedostatku schopnosti učinit ve správnou chvíli vlastní rozhodnosti. Umně komponované dějové pásmo naznačuje z počátku až humorný nádech, dokonce snad jakousi silvestrovskou taškařici, případně dokonce mírně romantický příběh. Postupně však krystalizují odlišně vyhraněné aspekty, relativně klidná životní rutina je narušena, třebaže příjemně, což stěžejní postava dává najevo spíš jen verbálně. Ostré hroty minulosti však začínají zřetelně vyčnívat.

Dialogy (přesným uvedením postavy nechci prozrazovat – řečeno s nadsázkou – zda je „pachatelem“ komorník či zahradník), simultánně vtahují do děje jména z dávnější i bližší minulosti. Bystré vyhraněné postřehy naznačují ztracené možnosti, jakož i stimulanty, jimž by živá voda mohla pomoci. Dochází i k přirozeným, ohleduplně tlumeným generačním rozporům, jimž ovšem není vlastní bezprostřední konfliktnost. Většina vedlejších postav je líčena značně negativně, protagonista se nechává odsouvat do pozadí nápadně ochotně, jeho život je jakýmsi pasivním pásmem, v němž je postupně zatracován i získáván, čemuž se ochotně podvoluje. Tady je ovšem autorský přístup relativně reálný, ve všech mezilidských dimenzích nacházíme agresivní jedince, kterým k vlastní škodě vyklízejí prostor jedinci ústupní, smířliví, povolní a pasivní.

Václav Franc však nepostrádá smysl pro pointu, i doutnající mezigenerační konflikt zahraje na laskavější struny, jeho oboustranný generační subjektivismus nachází přívětivější východiska. Snad pouze samotný závěr příběhu, spočívající v nepředpokládaném obratu, připomíná spíš únikový manévr, jako kdyby kdysi vysněný ostrov lákal nejen příjemnou fatální opuštěností, ale náhle začal vábit rozkvétajícími perspektivami. Aniž by se dala připustit jeho vyprázdněnost. To Václav Franc nechává čtenářům jako otevřenou soutěsku a zůstává na jejich fantazii, zda budou následovat písečné bouře nebo třeba jen skromně se zelenající pláně.

Modrej čas – Jana Bednářová.

Takový text je jako krajina s deštěm. Jako krajina Cézánovská. Vlahá, krásná, slzavá… opojná a úchvatná…

Je už málo těch, kteří umí číst s pochopením takový text, neboť pro dospělého je mnohdy obtížné vstoupit do dětské duše, která sídlí v malém děvčeti žijícím v rodině otce alkoholika. Myslíme si, že v rodině trochu nenormální, ale jen do chvíle, než si uvědomíme, že taková „nenormálnost“ je v naší současnosti úplně normální. Problém tedy není v „Já!“ děvčátka (psáno ich formou), ale v „My“ nás všech. Příběh je poetickým vyjádřením otisku reality tak, jak ho vnímá nedospělý mozek a duše dítěte. Vychází z naší skutečnosti,

aby vyústil do skutečného neskutečna dětské fantazie. (Viz Don Pablo, don Pedro a Věra Lukášová).

Autorka se obloukem, řetězením příběhů z dětství, vrací do minulosti, odkud jsme všichni přišli. Báseň psaná prózou vyvolává zdání, že se autorka vlastně vrací sama k sobě. Jana Bednářová umí citlivě vyhmátnout tenoučkou nitku, která pojí třpytivé snění a dětskou fantazii s realitou života.

Jde vlastně o jakési vyznání - o „love story". Nikoli ovšem mileneckou, ale o lásku dítěte k chybujícímu otci, který sám nakonec nemůže své opětovné selhávání unést a odejde ze života.

Autorka vkládá do příběhu cestou poetiky nejen dětskou touhu vrátit se do oboustranné lásky, která trvá i po smrti otce, ale i do vlastních představ o krásném životě (moře, jeskyně, delfíni, motýli … a všecky tyto obrazy jsou oblečeny do modré barvy milovaných tátových očí). Ano, právě láska, omývaná živou vodou snu a fantazie splňuje roli nejhojivějšího balzámu pro zraněnou duši dítěte, která se snaží uvidět to, co je za životem. Láska dává sílu vytvořit si vlastní pohled na smrt a věčnost. A v podání Jany Bednářové to opravdu není pohled laciný.

Jana Bednářová se touto dojemnou prózou vrací ke svému básnickému stylu. Její poetika má vlastní estetiku i vlastní úsporné vyjadřování. Voní mořem a nebem, splývá s jejich barvou, má lesk dětské slzy. Je jakousi nehojící se jizvou těžkého osudu, který byl dětskému člověku kýmsi předurčen, a který se zadře i do jeho dospělého nitra.

Prozaická poéma Modrej čas Jany Bednářové dokáže čtenáře, který pochopí dítě, předávající dospělým jakési závažné poselství, opravdu nadchnout. Marcella Marboe

František UHER
DLOUHÝ NÁZEV, DALEKÁ CESTA S POEZIÍ

Po delší odmlce vydal Milan Sochora, jehož tvorbu jsme měli možnost průběžně sledovat ve sbornících Střediska, obsáhlou sbírku **JARO, LÉTO, PODZIM, ZIMA, ROK, ŽIVOT...** (nakl. LYNX, 2024, 100 str.) s barevnými ilustracemi královéhradecké rodačky Jany Dynkové. Jedná se o jakousi bilanční publikaci, obsahující Sochorovu mnohaletou tvorbu, základní osobní i tvůrčí údaje. Motto sbírky obsahuje větu //žijeme svým životem//, vlastním životem nyní žije také Sochorova sbírka.

Obsahuje příležitostné básně, z nichž některé mají blízko k epigramům, básně o vlacích, (železnice má pro mnohé z nás stále svérázné romantické kouzlo), najdeme verše ze sborníků a broumovských almanachů. Zřetelné poetické záchvěvy zaujmou i v próze Den nový, den druhý a třetí za, jak bude...? Pozastavíme se nad pozoruhodnými obraty. Za všechny uveďme: //... viděl komára bruslit na ledě//, //v průzoru pes, který si stýská//, //ostrovy a pod nimi stromoví, které se sesunulo až dolů k podkroví//. V závěrečné básni čteme //...je náhle k nepoznání, opět, opět, opět sám//. Nuže, povězme si obecnou pravdu: Básník není nikdy úplně sám, má třeba nepočetnou, ale vnímavou družinu čtenářů, s nimiž koresponduje prostřednictvím svých verši.

Tvář tvaru, tvar tváře (tvář tváře?)

Takhle si hraje se slovy, větami a významy českého jazyka spisovatel František Uher. K životu si totiž zvolil krajinu literatury, která mu je mírou všeho - lépe řečeno, je mu šitá na míru. Když

zvolil tuto krajinu, zvolil tím i život v ní, zvolil tím i přátele, kteří rozumí. Především tomu, jak prostřednictvím psaného slova si zachovat dlouhověkou životní sílu a lidskou důstojnost (i sám před sebou).

Psaným slovem člověk může „šíbovat“ po zapomenutých tratích, využívat těch nejbizarnějších výhybek a právě tohle František Uher moc dobře umí. Některé jeho texty jsou až halucinogenní, jakoby odcházely a zároveň přicházely z jiného času, zobrazovaly jinou (pro čtenáře často ne příliš známou) tvář tváře života. Jsou to texty vyšívané příbuznými a příbuzensky se obměňujícími slovy i smutkem z (přílišného) poznání (anebo snad smutným poznáním)? (/Šel s holí/ /šel do holých polí/ /byl večer a pátek/ /Nikdo jej neviděl/ /přijít nazpátek/. Můžeme číst úchvatné obrazy /…když k usínajícímu ohništi uléhají hvězdy/ /…náledí náměstí leští/ /A Úpa úpěla Zranění Celá do běla/ atd. Můžeme se též setkat s desítkami variací na stejné téma i s verši zdánlivě nesmyslnými, s verši předznamenávajícími budoucnost i s verši, jejichž podtext je varující /nikoli dýky/ /nýbrž chleba/ /je třeba/. Jsou tu ale i verše vtipně hravé /…skalní branou procházela svůdná žena/ /v průsvitných svatebních šatech/ /téměř obnažená/ /ušlechtilý krok vlasy rudý plamen/ /v uhrančivých očích žhavý kámen /Televize natáčela Bizetovu Carmen/. Anebo: /Arktické tropické léto/ /Lední medvědi uplatnili veto/ atd.

Literární krajina Františka Uhra je posázena diamanty slovních rébusů i milníky slalomu mezi životem a smrtí. Je zvrásněná soubojem protikladů, které i přes zdánlivý nesoulad posouvají myšlení dál. Je to zkrátka krajina harmonie jednotlivých tajemností, do kterých se dá proniknout, výkřiky veršů uslyšet a jejich rébusy vyluštit jedině pozorným čtením. Teprve pak se nepochopitelné stává pochopitelným, tedy i jedlým pro ty, kdo nejsou literárními gurmány.

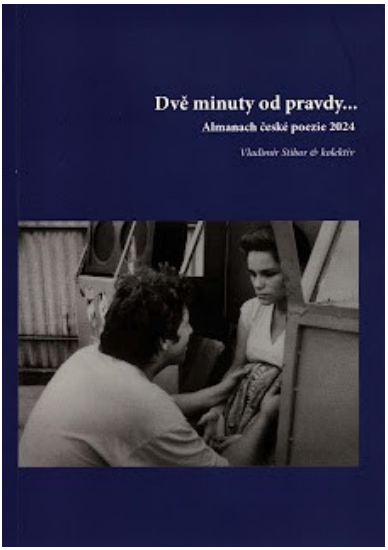
Verše Františka Uhra (zejména jsou-li doprovázeny souznícími fotografiemi Věry Kopecké) patří k těm, jimž prvním přečtením poezie neubude - a tím druhým poezie přibude.

Marcella Marboe

PŘIMKNOUT SE K ZEMI
Jako každoročně: Almanach poezie. Letos názvem DVĚ MINUTY OD PRAVDY

(vyd. Rysková, 2024, 194 str., ilustrace Jindřich Štrajt.) Editorem je Vladimír Stibor

Almanach podává svědectví o současné české poezii. Přináší širokou škálu námětově rozličným veršů, z nichž slova přimknout se k zemi jsou symbolická, odpovídají základnímu kameni celého souboru. Vedle již téměř klasických podání se nacházejí křehké verše plné introvertních vyznání. Originalita souboru spočívá v bohatých literárních i životních zkušeností většiny autorů a autorek, vyjádřených osobitou formou. Někteří básníci a básnířky si nastavili laťku skutečně hodně vysoko, dodávají tak almanachu na významu, plastičnosti a obecné platnosti.

Almanach Dvě minuty od pravdy podává svědectví o současných uměleckých hodnotách české literatury. Konkrétně poezie. Je to ovšem svědectví neúplné, mnozí renomovaní básníci nejeví o almanachový způsob publikování zájem, mají lákavější publikační možnosti, případně se o přípravě almanachu ani nedoslechli. Je to škoda. Škoda pro almanach, škoda pro českou poezii, škoda pro autory, kteří zůstali z jakýchkoli důvodů stranou. Nekritizuji je. Není důvod. Možná se někteří domnívají, že podobný almanach je pod jejich úroveň. Volbu rozhodnutí mají ve svých rukou.

Almanach je na světě, tady žádné kdyby neplatí. Zamysleme se proto nad tím, co přináší, o čem vypovídá, co naznačuje. Široká námětová škála, rozličná forma. Tak už to bývá; mnoho vsí, mnoho psů. Název jsem zvolil podle verše, který je pro almanach

symbolický. Při čtení se čtenáře zmocňuje právě takový pocit. Pocit přimknutí.

Upoutá originalita tvorby, od procítěné poezie s konejšivým podtextem ke vzdálenému odlesku poezie, kterou F.X. Šalda označoval jako barokní. Ojediněle věnovali tvůrci větší pozornost květům než záhonům, z kytice se vytrácí nosná myšlenka. Jistá míra shovívavosti je zajisté na místě. Stejně jako při vyhodnocování literárních soutěží. Když už je soutěž vyhlášená, někdo vyhrát musí. Není právě ojedinělé, že chleba se pokoušejí upéct pekaři neznající zákonitosti pece. V almanachu scházejí věkově mladí básníci, které známe z jiných publikací. Při čtení jejich veršů se vnucuje myšlenka, že poezii píší, ale nečtou ji. Neuvědomují si, že v (některých) knihách lze najít nejen moudrost, ale především intimní okouzlení, které nedá žádná škola. V tom směru není almanach výjimkou, z některých básní životní zkušenosti a bohatost poznání cení zuby, až to bere dech. Nacházejí se v něm verše, jejichž tvůrci si nastavili laťku hodně vysoko. Široce se ukázkou starší tvorby rozmáchla Svatava Antošová, kouzelnou křehkostí se vyznačuje lyrika Evy Černošové, osvěží aforismy Ladislava Mušky a dvojverší Jiřího Žáčka, básnickou duši nezapře svébytný Vít Procházka, upoutají Bartošková, Přidal, Cimický, Szpuk, Sýs, Kovář, Šatánková, Vávrová… Ani další se rozhodně nemusejí za svoje polínko na společný oheň hanbit. Ojediněle čteme i dosud neznámá jména. Označení neznámá však usvědčuje z neznalosti čtenáře, třebaže ani ti nejpilnější nemají šanci znát všechno, co přináší papír, co skrývá nepřehledná džungle internetových stránek. I v tomto smyslu se almanach Dvě minuty od pravdy stává velice aktuální knihou. Většina veršů svou plastičností a obecnou platností dokazuje, že v názvu zmíněné dvě minuty můžeme bez rozpaků eliminovat.

František Uher

Ilustrátorka čísla Daniela Javoříková

Obrázek číslo 6 – Stoletý stařec (pomelo)

Příspěvky do Kruhu 78 zasílejte
do 10.10.2024 na adresu:

Věra Kopecká, Křinice 8, 550 01 Broumov (poezie)
e-mail: kopecka.vera@volny.cz

Jana Burčíková, Nové Město nad Metují, Dukelská 484, 549 01, (publicistika, próza),
e-mail: janinamater@seznam.cz

Kateřina Hájková, Písečník 1579, 562 01 Ústí nad Orlicí
e-mail: katerina.hajkova.229@seznam.cz

Milan Dušek – 564 01 Helvíkovice 104
e-mail: spisovatel@milandusek.cz

Václav Franc, K Hájku 1724, 50901 Nová Paka (próza)
e-mail: Franczub@seznam.cz

Rudolf Beran, Brněnská 761, 569 43 Jevíčko
(publicistika)
e.mail: bufallo@seznam.cz
Jindřich Tošner, Třebechovice, medexart@seznam.cz

Zveřejněné práce nejsou upravovány
bez dohody s autorem.

Elektronickou verzi časopisu

lze stáhnout na našich stránkách:

http://www.spisovatelevc.cz/